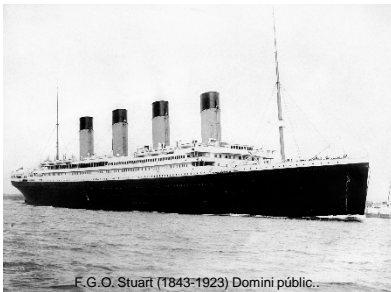

Mantingueu la sensació de vulnerabilitat

Abril 2018

Mantenir una sensació de vulnerabilitat és una característica essencial d'una bona cultura de seguretat dels processos. Què vol dir "mantenir una sensació de vulnerabilitat"? Vol dir que tothom a la vostra planta:

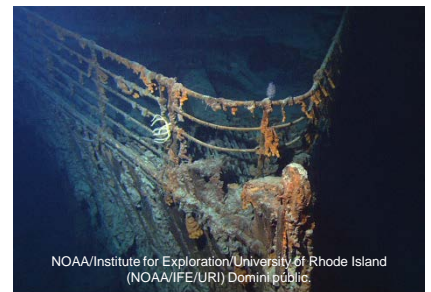
- Té un alt nivell de consciència sobre els perills dels seus processos i matèries.
- Vigila constantment els símptomes de debilitats que poden anticipar esdeveniments més greus. Això inclou informes de quasi-accidents (*Beacon* de març de 2018).
- Evita la complaença que pot resultar dels bons resultats obtinguts en el passat i d'un bon registre de seguretat.
El 15 d'abril de 1912 (aquest mes farà 106 anys) el transatlàntic Titanic es va enfonsar en menys de 3 hores després de colpejar un iceberg a l'Atlàntic Nord, amb la pèrdua de més de 1.500 vides. Hi ha molts exemples de falta de sensació de vulnerabilitat en el disseny i funcionament del Titanic. Per exemple:
 - Es va difondre la percepció de que el vaixell era "insubmergible", donant lloc a decisions crítiques per a la seguretat errònies. Per exemple, les mampares hermètiques només arribaven fins dues cobertes sota la coberta principal. Els bots de salvament es van considerar "innecessaris" i el seu nombre es va reduir de 64 a 16, de manera que no n'hi va haver prou per a tots els passatgers i la tripulació.
 - Es considera que el capità tenia una confiança exagerada en la seva tripulació i en la invencibilitat del seu vaixell.
 - El vaixell viatjava a gran velocitat, tot i que el seu recorregut era a través del gel flotant. Malgrat les advertències sobre icebergs d'altres vaixells, en cap moment es va donar cap ordre d'alentir la marxa.

F. G. O. Stuart (1843-1923) Domini públic.

Willy Steiner, Revista Die Gartenlaube, Domini públic.

NOAA/Institute for Exploration/University of Rhode Island (NOAA/IFE/URI) Domini públic.

Sabíeu que?

La manca de sensació de vulnerabilitat ha estat important en les tragèdies de la indústria de procés. Per exemple, el desembre de 1984, una fuga de gas tòxic (isocianat de metil - MIC) a Bhopal, Índia va causar milers de víctimes mortals. Després de la tragèdia, es va trobar que diversos elements crítics per a la seguretat feia temps que no funcionaven.

- Un rentador de gasos i una torxa estaven fora de servei.
- El sistema de refrigeració del dipòsit de MIC s'havia deixat inactiu.
- Les brides cegues que haurien impedit la contaminació de l'aigua que va iniciar l'accident no s'havien instal·lat.

I jo, què hi puc fer?

- Entengueu els perills dels vostres processos i matèries. Sapiguen quin és el pitjor incident i quins sistemes i procediments de seguretat estan disponibles per evitar-lo. Conegueu com podeu estar segurs que aquests sistemes i procediments funcionen correctament, i informeu els vostres caps si veieu deficiències.
- Mai penseu que "no pot passar aquí" o "no em pot passar a mi". Segur que pot!
- Animeu a tothom a la vostra planta a tenir present que el pitjor dels casos pot passar, i podria passar ara mateix! Sapiguen què podeu fer per impedir-ho, què fer si succeeix, i esteu sempre a punt per seguir els procediments de resposta d'emergència.
- Compreneu l'impacte potencial de tota la gamma d'esdeveniments que es podrien produir a la vostra planta, no només el "pitjor" esdeveniment.

"Si viviu prop d'un drac, no serveix de res no tenir-lo en compte."

– J. R. R. Tolkien, *El Hòbbit*, Capítol XII